

Sygn. akt VIII C 89/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. C.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 579,83 (pięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 89/20

UZASADNIENIE

co do pkt 1 wyroku z dnia 6 sierpnia 2020 roku

W dniu 4 marca 2019 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wytoczył przeciwko pozwanej D. C. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 9.180,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną w dniu 6 września 2017 roku umowy pożyczki nr (...), na mocy której pozwana zobowiązała się do spłaty łącznej kwoty 16.664,91 zł (9.234 zł tytułem kapitału – kwota pożyczki netto, 234 zł tytułem składki na ubezpieczenie, 40 zł tytułem opłaty przygotowawczej, 4.367,38 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki, 1.871,74 zł tytułem wynagrodzenia za świadczenia w ramach Elastycznego Planu Spłat, 1.151,79 zł tytułem odsetek umownych).

D. C. nie wywiązała się z warunków umownych, wobec czego pismem z dnia 16 października 2018 roku powód wypowiedział przedmiotową umowę. Na poczet przedmiotowego zadłużenia pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 7.341,01 zł, z czego kwota 6.189,22 zł została zaliczona na poczet kapitału, zaś kwota 1.151,79 zł na poczet odsetek umownych. Na dzień wniesienia pozwu zobowiązanie pozwanej z tytułu przedmiotowej pożyczki, po uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez pozwaną wpłat oraz po potrąceniu nienależnych kosztów (143,84 zł z tytułu wynagrodzenia za elastyczny plan spłat za niewykorzystany okres świadczenia usługi), wynosiło 9.180,06 zł.

(pozew w e.p.u. k. 4-7)

W dniu 26 marca 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, w dniu 13 sierpnia 2019 roku zaskarżyła sprzeciwem podnosząc, że dopiero w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na podstawie przedmiotowego nakazu zapłaty, powzięła informację o toczącym się przeciwko niej postępowaniu.

Postanowieniem z dnia 30 października 2019 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w L. stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty k. 7v., sprzeciw k. 10v.-11., postanowienie k. 14)

Po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości.

Pozwana, w uzupełnieniu sprzeciwu, wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je zarówno, co do zasady jak i wysokości oraz wnosząc o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanej wskazał, że powód nie wykazał sposobu wyliczenia żądanej kwoty oraz sposobu rozliczenia wpłat pozwanej, podniósł zarzut nieudowodnienia faktu wypłaty pożyczki oraz niezasadności naliczenia opłat dodatkowych w postaci prowizji, opłaty przygotowawczej oraz opłaty za Elastyczny Plan Spłat, które to postanowienia w ocenie pozwanej stanowią niedozwolone klauzule i zmierzają do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Pełnomocnik pozwanej zakwestionował także wysokość naliczonych odsetek oraz poinformował, że pozwana nigdy nie otrzymała wypowiedzenia pożyczki oraz poprzedzającego go wezwania do zapłaty.

(pozew k. 22-24)

Pismem procesowym z dnia 23 marca 2020 roku powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 1.500 zł, którą pozwana wpłaciła już po wytoczeniu powództwa: 16.05.2019 r. – 500 zł i 20.05.2019 r. – 1.000 zł. Pełnomocnik powoda wskazał również, że na skutek przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego komornik przelał na rachunek powoda na poczet przedmiotowego zadłużenia wpłaty w kwocie 5.302,95 zł w dniu 26 lipca 2019 roku oraz 50,90 zł w dniu 5 listopada 2019 roku.

(pismo procesowe powoda k.64-66)

Do końca postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2020 roku pełnomocnik powoda nie stawił się. Pełnomocnik pozwanego oświadczył, że uwzględniając kwoty wyegzekwowane przez komornika należność powódki jest w całości uregulowana wobec niezasadności obciążenia jej prowizją oraz opłatą za elastyczny plan spłaty.

(pismo procesowe powoda k. 72-79, protokół rozprawy k. 86-87)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 września 2017 roku pozwana D. C. zawarła z powodem

- (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na mocy której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 9.234 zł (9.000 zł kwota udostępniona powodce + 234 zł poprzez przelew na rachunek ubezpieczyciela z tytułu składki ubezpieczeniowej).

Kwotę pożyczki wraz z odsetkami - 1.151,79 zł – 10% w stosunku rocznym, opłatą przygotowawczą - 40 zł, prowizją - 4.367,38 zł oraz opłatą za elastyczny plan spłat 1.871,74 zł - łącznie 16.664,91 zł, pozwana zobowiązała się spłacić w 18 miesięcznych ratach po 925,83 zł pierwsze 17 rat i 925,80 zł ostatnia rata. Termin spłaty pierwszej raty strony oznaczyły na dzień 6 października 2017 roku. W ramach elastycznego planu spłat pozwanej przysługiwały: okresowa

przerwa w spłacie polegająca na uprawnieniu do odroczenia terminu spłaty od 1 do 4 rat wynikających z pierwotnego harmonogramu określonego w umowie bez podania przyczyny, gwarancja zniesienia obowiązku spłaty polegająca na tym, że w przypadku zgonu pożyczkobiorcy w trakcie trwania umowy, pożyczkodawca zwalniał pożyczkobiorcę z długu w odniesieniu do jakichkolwiek jeszcze nie zapłaconych na dzień zgonu zobowiązań wynikających z umowy. Odsetki od udzielonej pożyczki powód naliczał w stałej wysokości, odpowiadającej wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2¹ k.p.c. Wysokość odsetek od zadłużenia przeterminowanego odpowiadała aktualnej rocznej stopie oprocentowania pożyczki powiększonej o 4 punkty procentowe, z zastrzeżeniem, iż odsetki te nie mogły być wyższe niż wysokość maksymalnych odsetek za opóźnienie. W umowie zastrzeżono również, że w przypadku, gdy pożyczkobiorca opóźnia się ze spłatą kwoty równej co najmniej 2 pełnym ratom pożyczki, pożyczkodawca ma prawo wezwać pożyczkobiorcę do zapłacenia zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, a przypadku braku zapłaty może wypowiedzieć umowę w terminie 30 dni od doręczenia wezwania do zapłaty.

Składając podpis pod umową D. C. oświadczyła, że otrzymała w gotówce kwotę 9.000 zł.

Podstawę zawarcia umowy pożyczki stanowił wniosek pozwanej z dnia 6 września 2017 roku. W jego treści D. C. oznaczyła wnioskowaną kwotę pożyczki, termin spłaty, wyraziła ponadto zgodę na objęcie jej ubezpieczeniem grupowym przez (...) S.A. w W. oraz upoważniła powoda do udostępnienia mu części całkowitej kwoty pożyczki w wysokości 234 zł w ten sposób, że kwota ta zostanie przekazana na rachunek bankowy ubezpieczyciela.

(umowa pożyczki k. 31-33., wniosek o pożyczkę k. 34-35, okoliczności bezsporne)

Pozwana nie wywiązała się z obowiązków umownych. W okresie trwania umowy pozwana wpłaciła na rzecz powoda łącznie kwotę 7.341,01 zł. Po wytoczeniu powództwa pozwana uiszczyła na rzecz powoda w dniu 16.05.2019 roku kwotę 500 zł oraz w dniu 20.05.2019 roku kwotę 1.000 zł. Nadto w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wydanego w przedmiotowej sprawie opatrzonego klauzulą wykonalności, komornik sądowy wyegzekwował od pozwanej i przelał na rzecz powoda łączną kwotę 5.353,85 zł (26.07.2019 r. – 5.302,95 zł i 05.11.2019 r. – 50,90 zł). Łącznie na poczet zadłużenia wynikającego z przedmiotowej pożyczki powód uzyskał kwotę 14.194,86 zł.

(historia spłat k. 27-28, k. 29, okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Powód oparł swoje żądanie na przepisie art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12, LEX nr 1162845).

W przedmiotowej sprawie, Sąd nie miał wątpliwości, że powoda łączyła z pozwaną umowa pożyczki gotówkowej nr (...). Powód na potwierdzenie łączącego go z pozwaną stosunku zobowiązaniowego przedłożył oryginał wniosku o pożyczkę oraz umowy pożyczki, które to dokumenty zostały podpisane przez D. C. - pozwana nie kwestionowała autentyczności przedmiotowych podpisów. W umowie pożyczki pozwana wprost pokwitowała odbiór kwoty pożyczki,

nadto uwzględniając fakt wpłat dokonywanych przez nią na poczet przedmiotowej pożyczki uznać należy, że kwota pożyczki została jej przekazana. W konsekwencji Sąd uznał, że powód wykazał swoje roszczenie co do zasady.

W niniejszej sprawie nie budziło również wątpliwości, że strona powodowa jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych, a strona pozwana występowała w charakterze konsumenta. W konsekwencji należało ustalić, czy wszystkie postanowienia umowy z dnia 6 września 2017 roku były dla jej stron wiążące. Sąd może bowiem, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana również in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą, a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określone postanowieniami umowy. Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ §1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez proferenta (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 15 czerwca 2007 roku, VI Ca 228/07, LEX).

Jak wynika z treści umowy, wysokość ustalonej na jej gruncie prowizji wynosiła 4.367,38 zł, a więc blisko 48 % wartości kapitału. W ocenie Sądu postanowienia przedmiotowej umowy, w której zastrzeżono prowizję w tej wysokości uznać jednak należy za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego w rozumieniu

art. 58 § 2 k.c., art. 353¹ k.c. i art. 5 k.c. nadto stanowiące obejście przepisu

art. 359 § 2¹ k.c. o odsetkach maksymalnych, a także za stanowiące niedozwolone klauzule umowne w myśl art. 385¹ § 1 k.c. W myśl tego ostatniego, postanowienia umowy zawartej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Dokonując analizy treści umowy Sąd ustalił, że pożyczkodawca podjął próbę obejścia przepisu

art. 359 § 2¹ k.c. poprzez zastosowanie wynagrodzenia prowizyjnego, co znajduje odzwierciedlenie w znacznie przekraczającej odsetki maksymalne rzeczywistej wysokości tegoż. Mając na względzie, że w niniejszym przypadku mamy do czynienia z obrotem konsumenckim, Sąd uznał, że stosowany przez wierzyciela zabieg prowadzi do naruszenia interesów konsumenta. Zastrzeżenie takich prowizji, zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych jest niedopuszczalne (art. 359 § 2¹ k.c.), a zatem jako sprzeczne z ustawą – nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy (art. 58 § 1 k.c.).

Podkreślić należy, że w sprawie w ogóle nie wyjaśniono kryteriów, jakimi kierował się pożyczkodawca ustalając wysokość omawianej prowizji. Wprawdzie o ile za niesporne uznać należy, że pożyczkodawca ma prawo pobierać wynagrodzenie z tytułu udzielenia pożyczki, to jednocześnie oczywistym pozostaje, że wynagrodzenie to nie może być kształtowane w sposób dowolny. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, że przepisy ustawy o kredycie konsumenckim (art. 36a) w sposób minimalny ograniczają wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu poprzez wprowadzenie matematycznego wzoru służącego do obliczenia tychże. Wzór ten ustala jednak maksymalną, a nie powszechnie obowiązującą wysokość kosztów dodatkowych. Zamieszczony w ustawie wzór nie może stanowić sposobu obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych przez dodawanie do kwot spłaty bliżej nieuzasadnionych i z niczego nie wynikających dodatkowych obciążeń. Pożyczkodawca udzielając pożyczki w wysokości 9.234 zł i pobierając od tej kwoty odsetki umowne (w maksymalnej dozwolonej wysokości) nie może doliczać do kwoty spłat dalszych 4.367,38 zł tylko dlatego, że z wzoru zawartego w art. 36a cyt. wyżej ustawy taka kwota odnośnie tej pożyczki może być wyliczona.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że wprowadzenie do ustawy o kredycie konsumenckim konstrukcji pozaodsetkowych kosztów kredytu nie wyłącza możliwości badania, czy zapisy umowne przewidujące tego rodzaju koszty nie stanowią niedozwolonych klauzul umownych. Wprawdzie sporna prowizja została ustalona w umowie zawartej przez strony, to jednak pamiętać należy, że swoboda umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega pewnym ograniczeniom.

I tak, w myśl art. 353¹ k.c. treść lub cel stosunku prawnego ułożonego przez strony nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Tymczasem zapisy umowy odnoszące się do przedmiotowej prowizji są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony umowy (pożyczkobiorcy – pozwanej) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, albowiem określona przez pożyczkodawcę prowizja nie ma jakiegokolwiek uzasadnienia, a powód, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nawet nie podjął próby jego wykazania w przedmiotowym postępowaniu. W tym miejscu wypada przypomnieć,

że w judykaturze uznaje się, że pod pojęciem działania wbrew dobrym obyczajom

– przy kształtowaniu treści stosunku zobowiązaniowego – kryje się wprowadzanie do umowy klauzul, które godzą w równowagę kontraktową stron takiego stosunku, natomiast przez rażące naruszenie interesów konsumenta rozumie się nieusprawiedliwioną dysproporcję – na niekorzyść konsumenta – praw i obowiązków stron, wynikających z umowy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04, Biul. SN 2005/11/ 13 oraz z dnia 3 lutego 2006 roku, I CK 297/05, Biul. SN 2006/5-6/12). Dokonując oceny rzetelności określonego postanowienia umowy konsumenckiej należy zawsze rozważyć indywidualnie rozkład obciążeń, kosztów i ryzyka, jaki wiąże się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadać jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałoby zastrzeżone, pamiętając jednocześnie podczas dokonywania kontroli o tym, że każdorazowo istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który w konkretnej sytuacji może usprawiedliwiać zastosowaną konstrukcję i odejście do typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi. Wskazać wreszcie należy, że nie jest rolą Sądu ustalanie, w jakiej wysokości pożyczkodawca był uprawniony naliczyć prowizję od udzielonej pozwanej pożyczki. To powód winien wykazać kryteria, jakimi kierował się ustalając przedmiotową opłatę i właściwie uzasadnić konieczność naliczenia wynagrodzenia w tej właśnie wysokości, której to powinności powód jednak nie sprostął (por. wyrok SO w Łodzi z dn. 06.12.2019r., sygn. akt III Ca 1823/19; wyrok SO w Łodzi

z dn. 12.03.2020r., sygn. akt III Ca 2726/19).

Reasumując Sąd doszedł do przekonania, że mimo, iż strony łączył stosunek zobowiązaniowy o charakterze dobrowolnym, to jednak niedopuszczalną jest sytuacja, kiedy jedna ze stron wykorzystując swoją pozycję profesjonalisty, kształtuje wzorzec umowny w taki sposób, że wprowadza do niego konstrukcję prawną, która prowadzi do pokrzywdzenia jednej ze stron stosunku prawnego, w tym wypadku konsumenta. W szczególności nie może mieć miejsca przypadek, w którym konsument zostaje obciążony nadmierną, a wręcz nawet rażąco wygórowaną prowizją. W niniejszej sprawie pożyczkodawca arbitralnie i całkowicie dowolnie narzucił pozwanej prowizję, która nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia, kierując się w tej sferze wyłącznie własnym partykularnym interesem. Tego typu praktyki polegające na czerpaniu dodatkowych profitów zasługują na szczególną krytykę, zwłaszcza, gdy sięgają po nie podmioty działające na rynku finansowym.

Zasadny okazał się także zarzut pozwanej braku podstaw obciążania jej opłatami z tytułu elastycznego planu spłat. Postanowienia dotyczące w/w opłaty nie dotyczą głównych świadczeń stron, jak również nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwaną. Są one częścią standardowej umowy, którą – co jest Sądowi wiadome z urzędu – powód stosuje do wszystkich klientów wybierających produkt, jak pozwana. Wynika to zresztą z samych twierdzeń powoda, który wskazał, że sporny pakiet jest świadczeniem immamentnie związanym z produktem pożyczkowym przez niego oferowanym. Uważna analiza zapisów umownych dotyczących pakietu daje przy tym asumpt do wniosku, że niósł on ze sobą dla pożyczkobiorcy w istocie niewielkie korzyści, z tytułu których pożyczkodawca był obowiązany uiszczyć znacznie zawyżoną i zupełnie nieodpowiadającą tymże korzyściom opłatę. Zdaniem Sądu nie sposób uznać, aby realną korzyść dla pozwanej mogło stanowić prawo do bezpłatnego odroczenia terminu płatności od 1 do 4 rat w całym okresie trwania umowy, zwłaszcza, że odroczone raty podlegały spłaceniu w dodatkowym okresie kredytowania. Sąd dostrzega oczywiście, że omawiane postanowienie umowne gwarantowało również

- w przypadku zgonu pożyczkobiorcy - zniesienie obowiązku spłaty zobowiązania przez jego spadkobierców, ale i w tym przypadku brak jest podstaw do uznania, iż sporna opłata została w sposób właściwy wyceniona. W ocenie Sądu naliczona z tytułu elastycznego planu spłat opłata była w istocie dodatkowym obciążeniem dla pożyczkobiorcy, sporny plan nie daje bowiem realnych korzyści odpowiadających wartości tej ceny.

Sąd nie zakwestionował natomiast prawa powódki do pobierania opłaty przygotowawczej, te są standardowo pobierane za wykonanie czynności związanych z udzielaniem pożyczek, zaś opłata określona w umowie – 40 zł, z pewnością nie jest wygórowana.

W świetle powyższych rozważań Sąd uznał, że postanowienia umowy zawartej między stronami odnoszące się do prowizji oraz wynagrodzenia z tytułu elastycznego planu spłat - łącznie 6.239,12 zł nie wiążą pozwanej.

Wskazać wreszcie należy, że po przeprowadzeniu postępowania i zamknięciu rozprawy sąd, stosownie do art. 316 § 1 k.p.c., wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Stan sprawy obejmuje zarówno jej okoliczności faktyczne, jak i obowiązujące przepisy, mogące stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 września 1975 r., I CR 526/75, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 171; z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113; z dnia 22 czerwca 2004 r., IV CK 453/03, niepubl.; z dnia 8 lutego 2006 r., II CSK 153/05, niepubl.; z dnia 15 lutego 2013 r., I CSK 314/12, niepubl.). Co oczywiste może on różnić się od tego, który istniał w momencie wnoszenia powództwa i był określony pozwem (art. 187 § 1 k.p.c.). Przepis art. 316 § 1 k.p.c. wyraża zasadę aktualności orzeczenia sądowego, mającą zastosowanie do każdego rodzaju powództwa. Do czynności wpływających na zmianę stanu sprawy istniejącego w chwili wnoszenia pozwu należy również spełnienie świadczenia w toku postępowania, powodujące wygaśnięcie dochodzonego roszczenia. Jeżeli na skutek spełnienia świadczenia w toku postępowania doszło do wygaśnięcia objętej roszczeniem wierzytelności, odpadła podstawa do uwzględnienia powództwa przy czym nie ma znaczenia dla powstania tego skutku fakt, że spełnienie dokonane zostało w drodze egzekucji.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pozwana w czasie obowiązywania przedmiotowej umowy dokonała wpłat w łącznej wysokości 7.341,01 zł, zaś po wytoczeniu powództwa dokonała spłaty w łącznej kwocie 1.500 zł a w toku postępowania egzekucyjnego, wszczętego na podstawie wydanego w przedmiotowej sprawie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, któremu Sąd nadał klauzulę wykonalności, komornik sądowy wyegzekwował od pozwanej na rzecz powoda łączną kwotę 5.353,85 zł. Innymi słowy na poczet przedmiotowego zadłużenia pozwana dokonała spłaty w łącznej wysokości 14.194,86 zł. Uwzględniając fakt, że roszczenie powoda w zakresie opłat dodatkowych w postaci prowizji i opłaty za elastyczny plan spłat okazało się niezasadne, należało uznać, iż pozwana w całości spełniła swoje zobowiązanie wynikające z przedmiotowej pożyczki.

W konsekwencji Sąd oddalił powództwo w całości.